

วิธีที่จะป้องกันและควบคุมไข้เลือดออกที่ดีที่สุดคือการควบคุม

การแพร่กระจายของยุงลาย

- กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง เช่น กะละ ขาง กระจี๋อง
- หาฝาปิดภาชนะ เช่น โอ่ง ถังน้ำ
- ในแหล่งน้ำสาธารณะอาจจะเลี้ยงปลาเพื่อกินลูกน้ำหรือใส่สารเคมีเพื่อฆ่าลูกน้ำ

ร่วมมือ..ร่วมใจ..ป้องกันภัยจากไข้เลือดออก..

เลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis)

ลักษณะโรค : เป็นกลุ่มอาการของโรคแบคทีเรียที่ติดต่อจากสัตว์ อาการที่พบบ่อยได้แก่ ไข้เฉียบพลัน ปวดศีรษะรุนแรง หนาวสั่น ปวดกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง (มักปวดที่น่องและโคนขา) ตาอักเสบแดง อาจมีไข้ติดต่อกันหลายวัน สลับกับระยะไข้ลด (diphasic fever) และมีเชื้อหุ้มสมองอักเสบ มีผื่น (ที่เพดานปากและผิวหนังตามลำตัว หรือแขน) โลหิตจาง มีจุดเลือดออกตามผิวหนังและเยื่อปอด ตับและไตล้มเหลว ดีซ่าน ความรู้สึกสับสน ซึม บางรายอาจมีอาการทางระบบทางเดินหายใจ โดยมีหรือไม่มีอาการไอเป็นเลือด (Hemoptysis)

เชื้อก่อโรค : เกิดจากเชื้อ Leptospire ใน Order Spirochaetales ซึ่งเชื้อที่ทำให้เกิดโรค คือ Leptospira interrogans แยกเป็น 23 subgroups ซึ่งมีมากกว่า 200 serovars

แหล่งรังโรค : ทั้งสัตว์ป่าและสัตว์เลี้ยงเป็นแหล่งรังโรคสำคัญ ซึ่งแตกต่างกันตามชนิดของเชื้อ (serovars) ได้แก่ หนู (L. icterohemorrhagiae) สุกร (L. pomona) โค กระบือ (L. hardjo) สุนัข (L. canicola) และแรคคูน (L. autumnalis)

การติดต่อของโรค : เชื้อเข้าสู่ร่างกายทางผิวหนังและเยื่อที่มีแผลหรือรอยขีดข่วน หรือผิวหนัง และเยื่อที่อ่อนนุ่มเนื่องจากแช่น้ำอยู่นาน เชื้อมักพบในน้ำคินทรายเปียกชื้น หรือผักที่ปนเปื้อนปัสสาวะของสัตว์ที่ติดเชื้อ คนอาจติดเชื้อขณะว่ายน้ำ หรือขณะประกอบอาชีพ เช่น การสัมผัสปัสสาวะสัตว์หรือเนื้อสัตว์ที่ปนเปื้อนเชื้อโดยตรง หรืออาจติดเชื้อขณะรับประทานอาหารที่ปนเปื้อนปัสสาวะหนู (แต่ไม่พบบ่อยนัก) และอาจติดโดยการหายใจเอาละอองเชื้อ (droplet-nuclei) จากของเหลวที่ปนเปื้อนเชื้อ

วิธีการควบคุมโรค:มาตรการป้องกัน

1. ให้สุศึกษาแก่ประชาชนถึงวิธีการติดต่อของโรค หลีกเลี่ยงการว่ายน้ำ แช่หรือลุยในน้ำที่อาจปนเปื้อนเชื้อจากปัสสาวะสัตว์น้ำโรค หรือถ้าจำเป็นควรสวมรองเท้าบูท
2. ให้การป้องกันโรคแก่ผู้ที่ทำงานที่เสี่ยงต่อโรค เช่น ใช้ถุงมือยาง รองเท้าบูท ฯ
3. ตรวจแหล่งน้ำ คินทรายที่อาจปนเปื้อนเชื้อ ถ้าเป็นน้ำในท่อระบาย ควรล้างระบายน้ำที่ปนเปื้อนออกไป
4. ถ้าพบสัตว์ติดเชื้อ ต้องแยกออกเพื่อป้องกันไม่ให้แพร่เชื้อไปยังสัตว์ตัวอื่น ๆ หรือเกิดการปนเปื้อนเชื้อบริเวณที่อยู่อาศัย สถานที่ทำงาน แหล่งพักผ่อนท่องเที่ยว ฯ
5. ควบคุมกำจัดหนูในบริเวณที่อยู่อาศัยของคน โดยเฉพาะในเขตชนบทและบริเวณที่อยู่อาศัย สถานที่ทำงาน แหล่งพักผ่อนท่องเที่ยว ฯ
6. ฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่ปศุสัตว์ (เช่น โค กระบือ ฯ) และสัตว์เลี้ยง (เช่น สุนัข ฯ) จะช่วยป้องกันโรคได้ แต่ไม่สามารถป้องกันการติดเชื้อและการขับเชื้อทางปัสสาวะได้ วัคซีนที่ใช้ต้องมี serovar ที่พบมากในท้องถิ่นนั้น
7. การฉีดวัคซีนป้องกันแก่คนงานและผู้ประกอบอาชีพเสี่ยงต่อโรค เป็นวิธีที่ใช้ในญี่ปุ่น จีน อิตาลี สเปน ฝรั่งเศส และอิสราเอล
8. การให้ยา doxycycline ในประเทศปานามา พบว่าได้ผลป้องกันโรคได้ดี โดยให้รับประทาน 200 มก. สัปดาห์ละครั้ง ในระหว่างที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงโรคสูง

สารประชาสัมพันธ์ ประจำปีκη 16-30 มิถุนายน 2550

ชมรม อย.น้อย ร.ว.ร.

งานอนามัยโรงเรียนร่วมเกล้าวัฒนานคร
สระแก้ว รัชมิ่งคลาสิก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2

 (037) 243014

 (037) 261604